Foreign policy, international relations and security analysis

INTERNATIONAL WEEKLY

№13 15.08.2024- 31.08.2024

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

FPRI Foreign Policy Research Institute

ЗМІСТ

УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: Посилення дезінформаційної кампанії Росії в країнах ЄС як частина російського плану війни проти Заходу 3

Інші події в ЄС 7

ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: Індія вперше за 33 роки звернула увагу на Україну як незалежну державу. Чому? 9

Двосторонні відносини 12

Нідерланди 12

Латвія 12

Панама 13

Польща 13

Намібія 13

ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Зміни на фронті 14

Військова допомога 15

Росія: внутрішні та зовнішні виклики 16

Україна – ЄС

- *АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Посилення дезінформаційної кампанії Росії в країнах ЄС як частина російського плану війни проти Заходу*

Фото: AP

Для Росії дезінформація вже давно стала невід'ємною частиною зовнішньої політики. Це стало важливим аспектом російсько-української війни, яка має характер гібридної.

Але не лише Україна є жертвою російських інформаційних атак. Так, загроза російської дезінформації стає все більш актуальною для європейських країн. Хоча деякі держави вже усвідомили серйозність цієї небезпеки, інші залишаються у сумнівах, чи впливає це на них, або навіть допускають російську присутність в Європі. У Центральній та Східній Європі багато урядових і неурядових ініціатив намагаються ідентифікувати, аналізувати й протидіяти російській пропаганді.

Чеський проект Kremlin Watch Monitor класифікував країни ЄС за їхньою реакцією на кремлівську пропаганду, поділивши їх на ***три групи***: від союзників Москви до активних борців із дезінформацією. Лідерами у протидії російській дезінформації є Балтійські держави, Швеція та Велика Британія, тоді як більшість європейських країн проявляють лише часткову стурбованість. Деякі країни, такі як Греція та Кіпр, відкрито підтримують кремлівські наративи.

Попри це, більшість європейських держав не готові проводити всебічні розслідування російських мереж впливу. Окрім парламентських ініціатив у Великобританії, на європейському континенті ще не було серйозних офіційних розслідувань зв'язків росії з політичними партіями або її втручання у вибори та референдуми.

За словами проекту Kremlin Watch Monitor, **багато європейських урядів не докладають достатніх зусиль для захисту своїх демократій і не інформують громадян про ці загрози**. Хоча на рівні ЄС є згода щодо необхідних заходів, брак

політичної волі та небажання фінансувати ефективні кроки залишають проблему невирішеною. Великі держави, такі як Франція, Німеччина, Іспанія та Італія, не роблять достатньо для протидії цій загрозі. Це є велика помилка, адже сучасна російська військова доктрина розглядає інформаційну війну як постійний елемент ведення "війни в умовах миру". Гібридні загрози стали ключовою стратегією росії, яка використовує методи рефлексивного контролю (РК), схожі на китайську концепцію "стратагем" та американське "управління сприйняттям".

Російська пропаганда спрямована на дезінформацію та розсіювання інформації, з метою руйнування довіри в суспільстві й раціонального сприйняття новин у країнах ЄС. Важливо відзначити, що росія застосовує комплексний підхід, об'єднуючи технологічні й психологічні атаки. Ці дії мають на меті дезорганізувати управлінські структури, деморалізувати населення та дезорієнтувати військові сили.

Російська стратегія будується на трьох основних принципах: комплексність (поєднання різних засобів впливу), уніфікованість (координація дій між військовими та невійськовими суб'єктами) та безперервність (постійне ведення інформаційної кампанії в мирний і воєнний час).

Росія також використовує "м'яку силу", приховуючи під нею елементи "м'якого примусу". **Важливими елементами впливу виступають проросійські еліти, Російська православна церква, а також масова культура й ЗМІ.** Недержавні суб'єкти росії відіграли ключову роль у конфлікті на Донбасі й анексії Криму, показуючи, як Кремль може використовувати вже існуючі соціальні суперечності для досягнення своїх цілей.

Міграційна криза та теракти в Європі стали зручним ґрунтом для Росії, щоб підривати стабільність ЄС, просуваючи ідею "сильної Росії" проти "слабкого Заходу". Російська стратегія просування своїх інтересів у Європі включає кілька ключових **напрямків**:

1. ***Економічний вплив***: Кремль використовує компанії, близькі до нього, щоб через енергетичні угоди впливати на політику європейських країн. Такі угоди зміцнюють залежність цих держав від росії, перетворюючи їх на інструменти політичного шантажу.

2. ***Пошук політичних союзників***: росія будує відносини з європейськими політичними лідерами, підтримуючи їх фінансово чи інформаційно в обмін на лояльність. Прикладом таких відносин є співпраця з чеським президентом Мілошем Земаном або Марін Ле Пен у Франції.

3. ***Підтримка радикальних рухів***: У країнах, де росії не вдалося отримати підтримку на високому рівні, вона підтримує радикальні та екстремістські угруповання, аби підривати стабільність та демократичні інститути зсередини.

4. ***Публічна дипломатія та НУО***: Російські інтереси часто просуваються через організації, що діють під виглядом *неурядових*, але фактично підтримуються державою. Вони впливають на європейську громадську думку й легітимізують російську політику. Одним із прикладів є аналітичний центр "*Діалог цивілізацій*" у Берліні, який очолює Володимир Якунін.

5. **ЗМІ**: Російські медіа-ресурси, такі як RT і Sputnik, поширюють антизахідні наративи та дезінформацію щодо міжнародної політики й зовнішньополітичних інтересів Росії.

6. ***Використання етнічних меншин та діаспор***: росія розглядає російськомовні меншини в європейських країнах як базу для свого впливу. Кремль заявляє про захист їхніх прав, що дозволяє йому втручатися у внутрішні справи держав, таких як балтійські країни, Німеччина та Чехія.

Європейська відповідь на російські інформаційні загрози базується на комплексних заходах для протидії дезінформації та зміцнення інформаційної безпеки. ЄС активно працює над розробкою стратегій для боротьби з дезінформацією

та зміцненням своєї стійкості до зовнішніх впливів. Проте, як зазначалось, поки не всі країни готові повною мірою боротися з Росією на інформаційному фронті.

Інформаційні загрози, спрямовані з боку Росії, є серйозним викликом для країн Східної та Центральної Європи, які стали полігоном для випробування нових методів російської пропаганди. Особливої уваги зазнали Балтійські держави — Естонія, Литва та Латвія — завдяки своїй стратегічній ролі в Європейському Союзі та НАТО. Центральноєвропейські країни, зокрема Чехія, також активно долучаються до боротьби з російським інформаційним впливом. Чеські аналітичні центри запустили програми, як-от Kremlin Watch Monitor та Ініціатива з протидії російському впливу від Prague Security Studies Institute. Вони зосереджені на вивченні та нейтралізації дезінформаційних кампаній. Інші країни Центральної Європи, як-от Польща, Словаччина та Угорщина, підтримують інформаційну безпеку через щотижневий аналітичний бюлетень Infowar Monitor, який публікують найбільші аналітичні центри регіону.

Для захисту своїх інформаційних атак, ***росія часто маніпулює поняттям свободи слова***. Російські державні медіа, зокрема RT та Sputnik , активно використовують механізми свободи слова в Європі для легітимізації пропаганди. Це особливо актуально в країнах із значним **російськомовним населенням**, таких як Латвія та Естонія, де місцеві медіа часто не можуть конкурувати з російськими каналами через різницю у фінансуванні.

Лише нещодавно Захід почав об'єднувався для боротьби з російською пропагандою. На рівні Європейського Союзу та НАТО було створено проєкт EUvsDisinfo, що став важливим елементом європейської реакції на пропаганду, викриваючи тисячі випадків маніпуляцій з боку Росії. Країни Балтії вже мають досвід блокування трансляцій російських каналів, що порушують законодавство, і цей досвід поширюється на інші країни. Також важливою є роль міжнародних журналістських ініціатив, таких як Bellingcat, які використовують інформацію з відкритих джерел для аналізу подій і викриття дезінформації.

Хоча Європа і почала активніше реагувати на російські інформаційні загрози після кількох років агресії, однак **виклики залишаються серйозними, а зусилля недостатніми**. Важливо продовжувати співпрацю між урядами, аналітичними центрами та громадянськими ініціативами для посилення інформаційної безпеки та забезпечення протидії дезінформаційним кампаніям, які мають на меті послаблення євроатлантичної солідарності.

Так, росія продовжує активізувати пропагандистські операції проти України в країнах ЄС, зокрема в Італії. За словами представника Головного управління розвідки Міноборони України Вадима Скібіцького, росія використовує своїх пособників, серед яких так звані журналісти з окупованих територій, щоб поширювати пропагандистські матеріали, спрямовані на дискредитацію України. [1]

Одним з основних інструментів російської пропаганди є презентація книг, що описують нібито злочини України в Донецькій та Луганській областях. Крім того, росія збирає інформацію на окупованих територіях про військову діяльність України та поширює її через свої медіа та проросійських діячів у Європі.

Одним з ключових аспектів нових пропагандистських операцій росії є спроби ***маніпулювання питанням українських дітей,*** зокрема парламентська комісія Держдуми РФ збирала докази для міжнародної спільноти, щоб виправдати агресію росії. Крім цього, росія працює з українськими біженцями, використовуючи різні організації, освіту, церкву для того, щоб послабити їхню ідентичність і перешкодити їхньому поверненню в Україну. Українська воєнна розвідка та МЗС працюють над

[1] Представник ГУР: Росія готує інформаційні операції в країнах Європи, ціллю яких є українські біженці.21.08.2024. https://lb.ua/society/2024/08/21/630584_predstavnik_gur_rosiya_gotuie.html

зривом цих операцій, але Скібіцький підкреслив важливість залучення українських громад за кордоном до протидії російській пропаганді.

Інформаційні компанії Москви спрямовані і на ***дезінформацію щодо останніх подій на фронті***, і навіть не лише на міжнародному рівні. Так, Кремль розпочав складну інформаційну кампанію для внутрішньої аудиторії, спрямовану на виправдання своїх військових дій у східній Україні, і намагається переконати російське суспільство в тому, що операція українських сил у Курській області є "новою нормою". Про це йдеться у звіті американського Інституту вивчення війни (ISW).[2] За даними видання "Медуза", Кремль прагне змусити громадськість прийняти обмежену операцію ЗСУ в Курській області, тоді як російські медіа зосереджують увагу на наступі росії на сході України, зокрема на покровському напрямку, представляючи це як великі успіхи. Це має на меті знизити значення операцій ЗСУ в Курській області. Аналітики ISW вважають, що Кремль використовує цей підхід для того, щоб виграти час для відповіді на дії українських сил у Курщині. ***Кремль вирішив зосередитися на тактичних перемогах в Україні, а не на відновленні територіальної цілісності росії***, що підриває наративи про російські ***"червоні лінії".***

Одночасно Центр протидії дезінформації при РНБО України повідомляє, що Росія активізувала свою пропаганду, поширюючи фейки про ***розкол у керівництві України*** та постановочні ролики про ситуацію в Курській області, намагаючись звинуватити ЗСУ у воєнних злочинах. Ця інформаційна кампанія є частиною більш широких зусиль Росії дискредитувати Україну на міжнародній арені і підтримати власне населення на тлі затяжної війни. **І поки Європа ще не є прямим учасником бойових дій, вона має подбати про те, аби боротися з російською дезінформацією, яка вже давно пустила глибокі коріння в її медіа.**

[2] ISW: Кремль запустив інформаційну кампанію для внутрішньої аудиторії щодо операції ЗСУ в Курській області. 22.08.2024. https://detector.media/infospace/article/231185/2024-08-22-isw-kreml-zapustyv-informatsiynu-kampaniyu-dlya-vnutrishnoi-audytorii-shchodo-operatsii-zsu-v-kurskiy-oblasti/

Інші події в ЄС

Британія успішно запустила в космос перший військовий супутник

17.08.2024

Британський супутник для підтримки військових операцій був успішно запущений у космос минулої ночі.

Супутник під назвою Tyche – це перший супутник Космічного командування Великої Британії, який може робити денні знімки і відеозаписи земної поверхні.

Європейська правда

В уряді Німеччини відреагували на повідомлення ЗМІ про скорочення військової допомоги Україні

19.08.2024

Уряд Німеччини заперечує, що він має намір скоротити військову допомогу Україні з міркувань економії чи політичних міркувань напередодні виборів у східних землях.

Заступник речника уряду Вольфганг Бюхнер запевнив, що "ми продовжимо надавати допомогу доти, доки це буде необхідно", при цьому "наша прихильність і рішучість не зміняться".

Речник уряду назвав "ганебними" спекуляції про те, що уряд хоче надіслати сигнал напередодні земельних виборів у Східній Німеччині про те, що виплати допомоги Україні будуть обмежені.

Він назвав інсинуацією заяви про те, що Україна отримає менше підтримки "через деякі внутрішньополітичні аспекти".

Європейська правда

ЄС введе 9% мита на електромобілі Tesla з Китаю

20.08.2024

Згідно з проєктом рішення, ЄС встановив знижену ставку в 9% для Tesla – нижчу за 20,8%, заявлену в липні.

Брюссель дійшов висновку, що Tesla отримує менше субсидій від Китаю, порівняно з китайськими виробниками електромобілів, які досліджував Брюссель.

В Єврокомісії заявили, що направили групу на об’єкти Tesla в Китаї, щоб перевірити, які субсидії отримала фірма.

Європейська правда

Україна стане першою з-за меж Євросоюзу учасницею антишахрайської програми ЄС

21.08.2024

Верховна Рада 20 серпня ухвалила проєкт Закону про ратифікацію угоди про участь України в програмі ЄС щодо боротьби із шахрайством (EUAF).

Європейська правда

Угорщина пригрозила відправляти мігрантів до Брюсселя з квитком в один бік

22.08.2024

Угорський уряд Віктора Орбана у міграційній суперечці з ЄС заявив, що готовий надавати мігрантам і шукачам притулку безкоштовні квитки в один бік до Брюсселя.

Керівник апарату прем'єра Угорщини Гергей Гуяш на пресконференції в Будапешті розкритикував червневе рішення суду ЄС, який зобов'язав Угорщину виплатити штраф у розмірі 200 мільйонів євро за постійне порушення правил надання притулку. А також додатково – по 1 мільйону євро в день, поки Угорщина не приведе свою політику у відповідність до законодавства ЄС.

"Якщо Брюссель хоче мігрантів, то він може їх отримати,"– продовжив він.

Європейська правда

ЗМІ повідомили про затримання засновника месенджера Telegram Павла Дурова у Франції

25.08.2024

Дуров був затриманий в аеропорту Ле-Бурже одразу після того, як він спустився з борту приватного літака. Його супроводжували охоронець і жінка.

У неділю Дурову можуть висунути звинувачення за цілою низкою злочинів: тероризм, наркотики, співучасть, шахрайство, відмивання грошей, робота з краденими товарами, педофілія тощо.

«Павел Дуров точно опиниться в СІЗО», - прокоментував слідчий.

Європейська правда

Данія посилить співпрацю з Африкою та запропонує альтернативу російському впливу

26.08.2024

Данія оприлюднила нову стратегію щодо рівноправного партнерства з африканськими країнами, у якому, зокрема, йдеться про створення альтернативи посиленню китайського та російського впливу на континенті.

Нову стратегію представили міністр закордонних справ Ларс Льокке Расмуссен (на фото) і міністр з питань співробітництва у сфері розвитку та глобальної кліматичної політики Ден Йоргенсен.

Для протидії впливу РФ і Китаю в Африці Данія, зокрема, пропонує залучати більші інвестиції в африканські країни.

У заяві наголосили, що нове рівноправне партнерство з африканськими країнами – центральний елемент нової стратегії Данії.

У рамках цієї стратегії країна відкриє посольства у Сенегалі, Тунісі та Руанді, а також збільшить дипломатичну силу в посольствах в Єгипті, Кенії, Південній Африці, Нігерії та Гані.

Європейська правда

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Індія вперше за 33 роки звернула увагу на Україну як незалежну державу. Чому?

Фото: МЗС України

Візит прем'єр-міністра Індії Нарендри Моді до України 23 серпня 2024 року став справжньою сенсацією і викликав чимало питань щодо його потенційних результатів та мотивацій. Цей візит є особливо важливим, оскільки Індія досі займала нейтральну позицію щодо російсько-української війни в Україні, ***не засуджуючи росію*** і не підтримуючи жодних резолюцій ООН проти російської агресії. З огляду на це, візит Моді може мати **декілька аспектів**.

Моді розпочав візит з вшанування пам'яті українських дітей, які загинули внаслідок російської агресії. Це підкреслює його особисту та офіційну підтримку України в її боротьбі. Також Індія пообіцяла надати гуманітарну допомогу та активно підтримує формулу миру. В. Зеленський, в свою чергу підкреслив, що Індія є прихильником міжнародного права, і важливо, що глобальні лідери чітко висловлюють свою позицію щодо фундаментальних норм міжнародного права. Важливим моментом було підписання чотирьох міжурядових угод у медичній, аграрній, гуманітарній та культурній сферах, а також домовленості про подальшу військово-технічну співпрацю. Особливу увагу було приділено посиленню оборонної співпраці, включаючи співпрацю у військово-промисловому комплексі. Невдовзі має відбутися друге засідання Спільної українсько-індійської робочої групи з військово-технічного співробітництва.[3]

Візит Моді до Києва став важливим кроком у розвитку двосторонніх відносин між Україною та Індією, особливо на тлі критики його попереднього візиту до Москви.

[3] Візит Моді: Україна та Індія погодили чотири документи про співпрацю. 23.08.2024. https://www.pravda.com.ua/news/2024/08/23/7471571/

Крім того, під час свого візиту до Польщі Моді також провів важливі переговори, що підтверджує його активну дипломатичну діяльність у регіоні. Для Моді цей візит є можливістю продемонструвати ***глобальне лідерство***, особливо перед міжнародною спільнотою, яка очікує активнішої участі Індії в глобальних питаннях. Індія, як одна з найбільших демократій світу, може прагнути позиціонувати себе як миротворець, хоча її взаємодія з росією викликає критику.[4]

Для України візит Моді є важливим з точки зору можливості вплинути на індійську позицію. Українське керівництво може використати цей момент для просування своєї точки зору і привернення уваги до наслідків російської агресії, особливо враховуючи нещодавні атаки росії під час візиту Моді до Москви.

Візит Нарендри Моді до України, разом із його попередніми висловлюваннями та позицією Індії, підкреслює ***складний баланс, який Індія намагається утримати у своїй зовнішній політиці***. Моді часто повторює риторику про мирне розв'язання конфліктів і підтримку дипломатії, але реальні дії Індії не завжди відображають ці принципи. Так, Моді акцентує увагу на мирному вирішенні конфліктів, що є важливою частиною індійської дипломатії. Проте фактично Індія зберігає уявну «нейтральну» позицію щодо агресії росії в Україні. Це може бути частиною стратегії збереження економічних і стратегічних інтересів, зокрема у військовій та енергетичній сферах.

Відмова Індії в засудженні агресії росії і відмова пропонувати посередництво можуть бути частиною прагнення зберегти стабільні стосунки з росією. Індія, ймовірно, уникає відкритого конфлікту з Москвою, щоб підтримувати свою стратегічну та економічну співпрацю, яка включає військові поставки та енергетичні ресурси. Росію та Індію також зв'язують великі економічні зв'язки. Після введення західних санкцій проти росії, Індія отримала можливість купувати російську нафту зі значними знижками, що позитивно вплине на економіку країни, яка потребує дешевих енергетичних ресурсів. Росія також залишається основним постачальником військових технологій для Індії, що створює додаткову економічну і стратегічну залежність. Окрім того, росія активно шукає зближення з Китаєм, що може бути сприйнято Індією як стратегічна загроза, особливо на фоні прикордонних суперечок з Китаєм.

З огляду на заяви про можливу передачу послання від Путіна Зеленському, Моді може спробувати виступити як посередник у дипломатичних зусиллях щодо завершення війни. Однак, враховуючи теплі стосунки Індії з росією та відсутність рішучого засудження агресії, українська сторона може сприймати ці спроби з обережністю. Індія може прагнути підтримувати мирну риторику, зберігаючи вигідні економічні зв'язки з обома країнами. До того ж, ідея Індії полягає більше в передаванні інформації між сторонами, аніж прямому посередництві.

Візит Моді може бути спробою Індії продемонструвати свою готовність підтримувати дипломатичний процес, навіть якщо реальні дії поки що не підтверджують це. **Індія намагається використовувати цей візит для того, щоб отримати дипломатичні бали і підвищити свій міжнародний статус як країна, що підтримує мирне вирішення конфліктів.**

Для України візит Моді є можливістю для відкритого обговорення форматів переговорів і можливого тиску на Індію, щоб вона стала більш проактивною в підтримці України на міжнародній арені. Для України також важливо, щоб Індія повністю підтримала Формулу миру України, адже це позначатиме підтримку однієї з найбільших країн Глобального Півдня. Однак, з огляду на історію, ймовірно, що конкретних результатів не буде досягнуто без додаткових зусиль з обох сторін.

В цілому, візит Моді може бути сприйнятий як знак того, що ***Індія намагається знайти баланс між своїми міжнародними обов'язками і стратегічними***

[4] Моді у Києві. Що Україні дасть візит прем'єра Індії. 21.08.2024. https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c9wj15v2ez9o

інтересами, які безумовно пов'язані з конкуренцію за лідерство в Глобальному Півдні, діяльність якого носить анти-західну спрямованість. Тому марно розраховувати на стратегічне партнерство з цієї країною. Індія апріорі не може бути союзницею України. Цей візит Моді розглядав як частину своєї стратегії для підвищення дипломатичного впливу в регіоні ЦСЄ та з'ясування можливостей для покращення відносин Індії з Росією.

Україна-Нідерланди

Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з міністром закордонних справ Нідерландів Каспаром Вельдкампом

20.08.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Провів телефонну розмову зі своїм голландським колегою і другом міністром закордонних справ Нідерландів Каспаром Вельдкампом. Обговорили розвиток програми F-16, а також зусилля направлені на забезпечення України додатковими засобами протиповітряної оборони. Ми скоординували подальші кроки щодо розширення глобальної коаліції на підтримку Формули миру Президента України Володимира Зеленського. Україна залишається зосередженою на відновленні справедливого і тривалого миру. Я вдячний Нідерландам за підтримку".

МЗС України

Україна-Латвія

Євген Перебийніс провів зустріч з парламентським секретарем МЗС Латвії Даце Мелбарде

22.08.2024

21 серпня заступник міністра закордонних справ України Євген Перебийніс провів зустріч з парламентським секретарем Міністерства закордонних справ Латвійської Республіки Даце Мелбарде.

Український дипломат позитивно відзначив динаміку політичного діалогу між Україною та Латвією на всіх рівнях та висловив вдячність латвійській стороні за комплексну підтримку, яка надається нашій державі з перших днів повномасштабної російської агресії проти України. Євген Перебийніс також відзначив активну участь Латвії у проєктах з відбудови об’єктів цивільної інфраструктури в Чернігівській області, які постраждали внаслідок російських атак.

Окрему увагу сторони приділили подальшій взаємодії двох країн на шляху до європейської та євроатлантичної інтеграції України. Заступник міністра наголосив на готовності нашої держави продовжувати необхідні реформи для відповідності критеріям членства та висловив сподівання на активну підтримку латвійської сторони в цьому питанні.

Зі свого боку, Даце Мелбарде запевнила українську сторону у беззаперечній подальшій допомозі України у протидії російській агресії, зокрема шляхом підтримки Формули миру Президента України Володимира Зеленського та наступного Саміту миру.

МЗС України

Україна-Панама

Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з міністром закордонних справ Республіки Панама Хав'єром Мартінесом-Ача

23.08.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Було приємно провести першу телефонну розмову з моїм новим панамським колегою Хав'єром Мартінесом-Ача. Ми обговорили шляхи зміцнення зв'язків України з Панамою та Південною Америкою загалом, а також нашу співпрацю в рамках регіональних та міжнародних організацій. Я високо ціную чітку підтримку мого колеги України та міжнародного права. Я також запросив його відвідати нашу державу".

МЗС України

Україна- Польща

Дмитро Кулеба провів зустріч з міністром закордонних справ Польщі Радославом Сікорським

28.08.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Сьогодні я провів двосторонню зустріч з моїм польським колегою міністром закордонних справ Польщі Радославом Сікорським в Ольштині (Республіка Польща), а також спільно з колегою взяли участь в конференції «Campus Polska Przyszlosci 2024». Ми детально обговорили широке коло питань. У воєнній сфері ми зосередилися на тематиці винищувачів "МІГ" і домовилися про подальші кроки щодо створення можливості для сусідів України перехоплювати зі своєї території російські ракети та БПЛА в українському повітряному просторі. На двосторонньому треку я порушив питання необхідності створення повноцінної української школи у Варшаві. Ми з Радеком домовилися продовжити працювати над цим питанням та ми дуже розраховуємо на підтримку мера Варшави Рафала Тшасковського. Я вдячний усім полякам, які підтримують Україну з перших годин повномасштабної війни Росії. Разом ми захистимо свободу і безпеку для наших двох країн, а також для всієї Європи".

МЗС України

Україна-Намібія

Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з міністром міжнародних відносин та співробітництва Намібії доктором Пейєю Мушеленгою

28.08.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Я мав розмову з міністром міжнародних відносин та співробітництва Намібії доктором Пейєю Мушеленгою, яка відновила діалог між Україною та Намібією вперше з 2012 року. Ми обговорили перспективи наших двосторонніх відносин та співпрацю в рамках ООН".

МЗС Україн

Джерело: Армія FM

- *Зміни на фронті*

Зміни на фронті:

Тренд: ***Російські сили прорвали українську оборону на Покровському напрямку і прискорили наступальні дії на флангах прориву***

На Харківському напрямку Сили оборони відбивали атаки росіян неподалік Плетенівки, Липців та Вовчанська.

На Куп'янському напрямку ворог проводив наступальні дії біля Синьківки, Колісниківки, Новоосинового, Лозової, Андріївки, Стельмахівки та Глушківки.

На Лиманському напрямку російські загарбники штурмували позиції Сил оборони поблизу Твердохлібового, Новосергіївки, Дружелюбівки, Греківки, Чернещини, Макіївки, Невського та Новосадового.

На Сіверському напрямку наші захисники відбили ворожі наступи у районі Верхньокам'янського, Івано-Дар'ївки та Виїмки.

На Краматорському напрямку бої точилося біля Калинівки, Часового Яру, Ступочок, Іванівського, Андріївки та Предтечиного. Сили оборони зупинили усі ворожі атаки загарбників.

На Торецькому напрямку росіяни штурмували позиції українських підрозділів поблизу Торецька та Неліпівки. Безперервні атака противника продовжуються.

На Покровському напрямку, точилися жорсткі бої у районах населених пунктів Зелене Поле, Воздвиженка, Гродівка, Карлівка, Новогродівка, Маринівка,

Миролюбівка, Михайлівка та Селидове. В результаті противник захопив деякі з цих населених пунктів.

Протягом останніх тижнів російські війська оточили українські сили, коли вони просувалися до траси Е-50 (Донецьк – Покровськ), і виникла загроза тактичного оточення. Найбільш інтенсивні бої точаться на східних околицях Гродівки, далі по рубежу Кам'яного та Красного ярів, безпосередньо в Новогродівці, нижче, у районі східної околиці Михайлівки, яка розташована перед Селідовим.

Як зазначив Головнокомандувач ЗСУ Сирський «Бої мають виключно жорсткий характер. Ворог кидає у бій все, що може рухатись і наступати, намагаючись прорвати оборону наших військ. Наші бійці проявляють мужність та героїзм у боях із силами противника, що переважають» .

Протягом останніх тижнів російські війська оточили українські сили, коли вони просувалися до траси Е-50 (Донецьк – Покровськ), і виникла загроза тактичного оточення. Найбільш інтенсивні бої точаться на східних околицях Гродівки, далі по рубежу Кам'яного та Красного ярів, безпосередньо в Новогродівці, нижче, у районі східної околиці Михайлівки, яка розташована перед Селідовим.

Як зазначив Головнокомандувач ЗСУ Сирський «Бої мають виключно жорсткий характер. Ворог кидає у бій все, що може рухатись і наступати, намагаючись прорвати оборону наших військ. Наші бійці проявляють мужність та героїзм у боях із силами противника, що переважають» [5]. Якщо їм вдасться захопити Покровськ, то наступними цілями окупантів стануть Часів Яр та вихід до Краматорська, Слов'янська Костянтинівки, Дружківки.

Російські наступальні дії на Покровському напрямку, спонукали українських військових відступити з обмежених позицій на південний схід від Покровська, і російські війська, ймовірно, не змогли досягти своєї очевидної мети – тактичного оточення українських сил у цьому районі. Просування російських військ на південь і південний захід від траси Т-0511 (Очеретине-Гродівка) нівелювало російські позиції на схід і південний схід від Покровська, замість того, щоб створити умови для тактичного оточення українських сил.

Однак протягом останніх тижнів російські війська оточили українські сили, коли вони просувалися до траси Е-50 (Донецьк – Покровськ), і загроза тактичного оточення, ймовірно, знову **спонукала українські війська до відступу** щоб вирівняти фронт і зберегти життя українського особового складу. Проте, цей відхід українських військ на Покровському напрямку не був хаотичний, а відсутність швидких тактичних успіхів росіян у цьому районі дозволило українським військам **вийти з оточених позицій**

Військова допомога

Сполучені Штати виділили Силам оборони України новий пакет військової допомоги загальною вартістю 250 млн доларів куди увійшло таке озброєння:

- ракети RIM-7 та допомога для ППО;

[5] Бої на Покровському напрямку мають виключно жорсткий характер — Сирський. 29 серпня 2024. https://hromadske.ua/viyna/230372-boyi-na-pokrovskomu-napriamku-maiut-vykliuchno-zorstkyy-kharakter-syrskyy

- ракети Stinger та TOW;
- боєприпаси для HIMARS, 155-мм та 105-мм артилерійські снаряди;
- протитанкові системи Javelin та AT-4;
- бойові машини піхоти Bradley;
- бронетранспортери M113;
- машини із захистом від мін та засідок (MRAP);
- патрони для стрілецької зброї;
- патрульні катери та морське навчальне обладнання;
- запасні частини, допоміжне обладнання, послуги, навчання та транспорт.

Нідерландами з початку війни було відправлено 700 партій зброї, обладнання та боєприпасів. Уряд цієї країни закупить боєприпаси для українських F-16 на 300 млн євро.

Швеція оголосила нову допомогу Україні на $440 млн до пакету якого увійде така зброя: **боєприпаси для бойових машин піхоти**, які вже були передані цією європейською державою. "Ми хочемо мати можливість пожертвувати Gripen Україні на, можливо, пізнішому етапі", – сказав очільник шведського Міноборони[6].

Росія: внутрішні та зовнішні виклики

Тренд: ***Рокіровка стратегічними діями на Курщині та Донбасі: хто виявиться переможцем?***

Протягом останніх трьох тижнів українські війська перебувають на території росії, але Кремль робить вигляд, що не помічає цієї проблеми. Агентство AP пояснює це тим, що Кремль може не мати достатньо ресурсів, щоб витіснити українців з Курської області, або ж **цей аспект не є для нього пріоритетом.**

Тетяна Станова з Центру Карнегі по Росії та Євразії вважає, що **Путін фокусується на руйнуванні української держави і вважає, що це зробить контроль над територіями менш важливим.** Тому Росія не перекидає війська з Донбасу для звільнення Курської області. Станова також відзначає, що пропаганда відволікає увагу росіян від того, що влада не може повернути території під контроль. Натомість акцент робиться на допомозі евакуйованим, що відвертає обурення росіян через неспроможність захистити їх. Оглядачі зазначають, що для того, щоб витіснити приблизно 10 тисяч українських військових, Путіну потрібно буде мобілізувати таку ж кількість своїх військ. Призовники не використовуються через страх протестів, а війська з Донбасу не перекидаються, оскільки вони необхідні для захоплення ключового міста в області – Покровська.

Українська операція в Курській області завдала репутаційних втрат Кремлю і може бути тимчасовою, поки російське керівництво не прийме рішення про відповідь на цей виклик. У той же час колишній міністр оборони США Марк Еспер коментує, що ця операція може допомогти Україні перехопити ініціативу у війні, яка довгий час перебувала в застої. Він вважає, що українці мають на меті не лише зганьбити Путіна, але й використати територію для майбутніх переговорів з Росією.

Стівен Волт з часопису Foreign Policy вважає, що хоча українська операція досягла

[6]Швеція оголосила нову допомогу Україні на $440 млн: яка зброя увійде до пакета https://tsn.ua/svit/shveciya-ogolosila-novu-dopomogu-ukrayini-na-440-mln-yaka-zbroya-uviyde-do-paketa-2656323.html

короткострокового успіху, в довгостроковій перспективі вона може принести більше проблем для Києва. Волт вважає, що успіхи на Курському фронті не повинні відволікати від необхідності серйозних переговорів про припинення вогню.[7] Американський генерал у відставці Бен Годжес вважає, що українські війська, просуваючись в Брянську та Білгородську області, лише починають свою операцію. Він підкреслює, що українці, одночасно захищаючи свій тил, вражають важливі російські об'єкти, що має як економічний, так і психологічний ефект. Годжес вважає, що українці можуть мати на меті розширення плацдарму на російській території для подальших військових цілей. Міхал Барановський, керуючий директор Німецького фонду Маршалла, вважає, що головне, що ця операція показала, що Путіна і росію можна застати зненацька. Виявилось, що ***частини російської території можуть бути вразливими.*** Як зазначають українські лідери, Україна має можливість повернути те, що Росія розпочала на її землі, тобто ведення війни.

Проте Незважаючи на успіхи України в Курській області, **росія продовжує наступ на Донбасі, наближаючись до Покровська, що є великим викликом для України.** Вона втрачає території в Курській області, але намагається зберегти динаміку на півдні, на Донбасі. Це також дуже важливий аспект війни. Україна вирішила продемонструвати слабкість росії на Курщині. Буде видно, як довго Україна зможе підтримувати наступ, захищаючи свій південний фланг. І так само, чи здатна Росія захистити Курську область, не відтягуючи війська з Донбасу? “Зараз зарано оцінювати, чи досягає Курська операція своїх військових цілей, крім політичних, і чи її успіх змусить Росію перекинути частину сил з Донбасу до Курська. На даний момент цього не відбувається, що створює подвійне становище. З одного боку, одна сторона домінує в одній зоні, а інша – в іншій. Це не може тривати вічно, і обидві сторони, росія та Україна, повинні визначити, де зосередити свої військові зусилля.”,-зазначив Барановський.[8]

Захід уважно стежить за цією операцією. Росія поки не переходить до ескалації, яка викликала б занепокоєння на Заході. Це може не призвести до значного збільшення підтримки України. Скоріше, союзники і партнери визнають право України на самозахист, включаючи атаки на російські території, щоб відволікти сили від районів, що атакуються росією. ***Курська операція не здатна забезпечити Україні стратегічний військовий успіх, але вже забрала певну частину дефіцитних ресурсів країни і продовжуватиме їх виснажувати, оскільки лінія активного фронту тепер подовжилася.*** Таку думку в інтерв'ю "Радіо Свобода" висловив аналітик відкритих даних Еміль Кастехельмі з фінського проекту Black Bird Group. Він зазначив, що частина військ ЗСУ, які брали участь в Курській операції, була переміщена з фронту на Донбасі, де російський наступ триває.[9] "У нинішній ситуації вона може бути не вартою себе. На даний момент було створено більшу лінію фронту, близько 70-90 кілометрів нової лінії фронту, яку Україна фактично має забезпечити контролем. Отже, це з’їсть більше українських ресурсів. Потрібно більше бригад, щоб контролювати те, що вони мають", – каже він. Кастехельмі також закликає пам’ятати, що Курський наступ, попри його оперативну успішність, теж обійшовся недешево для України. Україна втратила там певну кількість людей і техніки та втрачатиме їх там і надалі.

Аналітики вважають, що **якщо Курська операція не спонукатиме Захід до посилення підтримки та зняття обмежень на використання ракет дальнього**

[7] Чому росіяни не воюють за Курськ і що це означає для української операції – аналіз.29.08.2024. https://www.holosameryky.com/a/analiz-kurskoji-operatsiji/7764124.html
[8] Курська «карта» за столом переговорів? Аналітик пояснює, як нею скористатися.23.08.2024. https://www.radiosvoboda.org/a/kurska-tema-za-stolom-perehovoriv/33089699.html
[9] Курська операція поглинула дефіцитні ресурси ЗСУ і поглинатиме їх надалі, - аналітик.29.08.2024. https://www.unian.ua/war/viyna-v-ukrajini-kurska-oblast-koshtuvala-ukrajini-nadto-dorogo-12741996.html

радіусу дії, потенційні стратегічні вигоди можуть бути втрачено. Про це повідомляє стаття Bloomberg. У статті наводяться слова Володимира Зеленського, який зазначив, що операція під Курськом була б непотрібною, якби союзники зняли обмеження на ракетний обстріл дальнього радіусу дії. Також обговорюється, чи зможе наступ на Курщині змусити Путіна відвести війська з фронту на сході України.

«Поки що це не приносить результатів. Росія продовжує посилювати атаки на Донбасі, одночасно збираючи сили з інших регіонів для зупинки українського наступу на Курськ. Можливо, акцент є невірним», – зазначає оглядач.

Відзначено, що всі сторони, включаючи Зеленського, розуміють, що **конфлікт завершиться за столом переговорів, і питання полягає в тому, на чиїх умовах.** Підкреслюється, що якщо Курська операція зможе мобілізувати підтримку союзників і постачання зброї, а також переконати західних лідерів зняти обмеження на використання ракет дальнього радіусу дії, це може принести значні результати.

Поки **російські війська продовжують активний наступ на сході України, зокрема в районі Покровська, що створює дедалі критичнішу ситуацію для українських сил**. Як зазначає аналітик Forbes Девід Екс, Україна стикається з браком резервів на цьому напрямку, оскільки багато бригад були перекинуті для участі в Курській операції. Покровськ є ключовим пунктом в українській обороні на сході, і його захоплення російськими силами може мати серйозні наслідки для всієї східної лінії фронту. Це може збільшити тиск на інші міста та створити умови для розширення російського наступу. Як зазначає Девід Екс, ***втрата Покровська може значно ослабити українську оборону і створити можливості для масштабнішого наступу російських військ, можливо навіть для повної окупації Донецької області.***

З огляду на критичну ситуацію під Покровськом, **українське керівництво має обмежені варіанти для стабілізації фронту.** Аналітики Frontelligence Insight відзначають, що можливими заходами можуть бути передислокація сил з інших регіонів, таких як Курськ або Харків, або розгортання нових бригад.

Оптимальним варіантом, на думку експертів, було б зосередження додаткових сил для укріплення оборони під Покровськом, щоб виснажити російські бригади і полки, що власне і робить українське командування.

Ситуація на сході залишається дуже складною. Російські війська продовжують просуватися, загрожуючи важливим об'єктам і логістичним шляхам української армії. Окупанти вже контролюють ключові позиції в кількох населених пунктах, що створює додаткові загрози для українських сил. Військовий експерт Павло Нарожний підкреслює, що основною метою росіян є не лише Покровськ, а й подальший рух на Костянтинівку, що відкриває новий фронт і ставить під загрозу інші стратегічні пункти оборони України.[10]

Таким чином, **операція в Курському напрямку стала шоковим ударом для росії і відтермінувала плани її наступу на східний фланг НАТО, убезпечивши країни Балтії і Польщу від неминучої війни, але разом з цим показала, що російсько-українська війна досягає критичного піку і вирішальної фази.**

[10] Курська операція провалилася – Forbes.29.08.2024. https://nenka.info/kurska-operacziya-provalylasya-forbes/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=kurska-operacziya-provalylasya-forbes